

6° ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ, ΠΕΡΙΘΑΛΠΟΝΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΦΡΟΝΤΙΣΤΩΝ
ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΟΙΑ

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΕΡΙΘΑΛΠΟΝΤΕΣ

- Συμπτώματα, διάγνωση και πρόγνωση της νόσου Alzheimer
- Φαρμακευτικές θεραπείες
- Μη Φαρμακευτικές παρεμβάσεις
- Ο αποτελεσματικός περιθάλπων, κοινωνικά και άλλα ζητήματα στη φροντίδα του ασθενή με άνοια
- Τρόποι βελτίωσης της ποιότητας ζωής ασθενή και περιθάλποντα
- Αποφόρτιση περιθάλποντα - απενεχοποίηση. Δια βίου μάθηση

Σάββατο 16 & Κυριακή 17 Σεπτεμβρίου 2017
Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο
Ηρακλείου (Αίθουσα Καστελλάκη)

Είσοδος Ελεύθερη σε Έλληνες και αλλοδαπούς

ΣΑΒΒΑΤΟ 16 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2017

- 9.00-9.15 ΑΦΙΞΗ – ΕΓΓΡΑΦΕΣ
- 9.15-9.30 **ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ**
κ.κ. Περιφερειάρχης, Διοικήτρια 7ης ΥΠΕ, Δήμαρχος Ηρακλείου, Πρόεδρος Ιατρικού Συλλόγου, Πρόεδρος Ιατρικής Εταιρείας Ηρακλείου, Πρόεδρος Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού
- 9.30-10.00 **ΕΝΑΡΞΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟΥ**
Καθηγητές κ.κ. Α. Βγόντζας, Χ. Λιονής, Π. Μήτσιας, Π. Σίμος, Α. Γκίκας, Εμμ. Τσιγκάκης
- Η ΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΥΗΣ**
Ιωάννα Κορτσιδάκη
- 10.00-11.30 **ΤΑ ΓΝΩΡΙΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΘΑΛΠΟΝΤΑ**
Συντονισμός: Α. Βγόντζας, Ιωάννα Κορτσιδάκη
- 10.00-10.20 **Ο τέλειος περιθάλπων-Αλήθειες και μύθοι μια Διαδραστική Παρουσίαση**
Κάλλια Μανιώρου
- 10.20-10.40 **Τα συναισθήματα του περιθάλποντα**
Εμμανουήλ Παπαστεφανάκης
- 10.40-11.00 **Ο περιθάλπων πρέπει να φροντίζεται**
Χρυσούλα Ζουραράκη
- 11.00-11.20 **Ζητήματα Κοινωνικής Πολιτικής για τους περιθάλποντες ασθενών με άνοια: Προβληματισμοί-Προτάσεις**
Ελίζα Ιατράκη
- 11.20-11.30 **Ερωτήσεις**
- 11.30-12.00 **Διάλειμμα**
- 12.00-13.00 **ΔΙΑΓΝΩΣΗ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΤΗΣ ΑΝΟΙΑΣ**
Συντονισμός: Π. Μήτσιας, Σ. Παναγιωτάκης
- 12.00-12.30 **Διάγνωση και θεραπεία άνοιας**
Γιάννης Ζαγανάς
- 12.30-13.00 **Αντιμετώπιση ψυχιατρικών εκδηλώσεων στην άνοια**
Ευάγγελος Γρινάκης

ΣΑΒΒΑΤΟ 16 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2017

- 13.00-14.00** **ΑΝΑΓΚΕΣ ΠΕΡΙΘΑΛΠΟΝΤΩΝ ΣΤΗΝ ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ ΦΡΟΝΤΙΔΑ**
Συντονισμός: Χ. Λιονής, Ζ. Ανδρουλάκη
- 13.00-13.20** **Σημαντικές και ανεκπλήρωτες ανάγκες ατόμων με άνοια που λαμβάνουν κατ' οίκον φροντίδα**
Χρήστος Κλεισιάρης
- 13.20-13.40** **Η συμβολή των προγραμμάτων κατ' οίκον φροντίδας της Κοινότητας στην αντιμετώπιση της άνοιας. Από την «άρνηση» στην αποδοχή».**
Ευαγγελία Χναράκη
- 13.40-14.00** **Η αξιολόγηση του Επιμορφωτικού Προγράμματος του Κέντρου Δια Βίου Μάθησης του Δήμου Μαλεβιζίου (ΚΔΒΜ) με θέμα «Διατροφή και Υγεία - Πρώτες Βοήθειες» στις δομές κοινωνικής φροντίδας του ΔΟΚΑΠΠΑΜ του Δήμου Μαλεβιζίου**
Γεώργιος Παναγιωτάκης
- 14.00-15.00** **Διάλειμμα**
- 15.00-16.30** **ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ ΠΕΡΙΘΑΛΠΟΝΤΑ ΚΑΙ ΑΣΘΕΝΗ**
Συντονισμός: Π. Σίμος, Νικ. Καψωριτάκη
- 15.00-15.20** **Εφαρμογή Γνωσιακής - Συμπεριφορικής Παρέμβασης στη Διαχείριση του Συναισθηματικού Φορτίου της Ήπιας Νοητικής Διαταραχής. Τι μπορούμε να κάνουμε**
Μαρία Καραταράκη
- 15.20-15.40** **Ψυχοκοινωνική στήριξη των οικογενειακών φροντιστών ατόμων με άνοια: Παρεμβάσεις για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής τους**
Αργυρούλα Καλαϊτζάκη, Σοφία Κουκούλη
- 15.40-16.00** **Υγιεινή διατροφή για τον ασθενή και τον φροντιστή**
Αναστασία Μαρκάκη, Γεωργία Στεφανουδάκη, Άννα Χαλκιαδάκη
- 16.00-17.30** **WORKSHOP: Τεχνικές χαλάρωσης για την μείωση του στρες**
Αργυρούλα Καλαϊτζάκη

1ο μέρος: σύντομη παρουσίαση των ωφελειών της χαλάρωσης για την μείωση του στρες και της επαγγελματικής εξουθένωσης όπως και διαφόρων τεχνικών (διαφραγματική αναπνοή, μουσική χαλάρωση κ.λ.π.).

2ο μέρος: οι συμμετέχοντες θα έχουν την ευκαιρία να εκπαιδευτούν σε μία τεχνική χαλάρωσης (την αυτογενή χαλάρωση). Βιώνοντας οι ίδιοι την εμπειρία αυτή.
3ο μέρος: συζήτηση για το υποκειμενικό βίωμα των συμμετεχόντων.

ΚΥΡΙΑΚΗ 17 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2017

- 9.30-11.00 **ΠΡΟΛΗΨΗ ΛΟΙΜΩΞΕΩΝ ΣΤΟΥΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΟΥΣ**
Συντονισμός: Αχιλλέας Γκίκας
- 9.30-10.30 **Πρόληψη- Βασικές προφυλάξεις**
Αργυρή Μεσσαριτάκη
Ειρήνη Αστρινάκη
- 10.30-10.45 **Εμβολιασμοί**
Εμμανουήλ Μπαρμπουνάκης
- 10.45-11.00 **Ερωτήσεις**
- 11.00-11.30 **Άνοια τελικού σταδίου-επαναπροσδιορισμός προτεραιοτήτων**
Συμεών Παναγιωτάκης
- 11.30-12.00 **Διάλειμμα**
- 12.00-13.00 **ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΤΩΝ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ ΜΕ ΕΥΠΑΘΕΙΑ**
Συντονισμός: Σπ. Επιτροπάκης, M.G.Sirimarco-Βρέντζου
- 12.00-12.20 **Κακοποίηση ηλικιωμένων-Σύγχρονες προσεγγίσεις**
Κατερίνα Ανδρεάτου
- 12.20-12.40 **Κακοποίηση των ηλικιωμένων:**
Μπορούμε να την αναγνωρίσουμε;
Πιθανές ενδείξεις, μορφές κακοποίησης.
Πού πρέπει να καταγγέλλουμε τέτοια συμβάντα;
Χαράλαμπος Λιλίσης
- 12.40-12.50 **Απενεχοποίηση - Ιδρυματική περίθαλψη στην Άνοια**
Είναι λύση;
Ιωάννα Κορτσιδάκη
- 12.50-13.00 **Ερωτήσεις**

ΚΥΡΙΑΚΗ 17 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2017

- 13.00-14.30 **ΜΗ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ**
Δράσεις και επιδράσεις του «καφέ Alzheimer»
Συντονισμός: Γιάννης Θεοδωράκης, Στ. Πατεράκης
- 13.00-13.20 **Φυσικοθεραπευτικές τεχνικές και Οδηγίες για την αποφυγή των πτώσεων στους ασθενείς με νευρολογικές παθήσεις**
Γεώργιος Ηλ. Γουδέβενος
- 13.20-13.30 **Άσκηση και Άνοια. Μια διαδραστική παρουσίαση**
Εύα Σαμπροβαλάκη
- 13.30-13.50 **Εικαστικές παρεμβάσεις ή θεραπεία μέσω της τέχνης**
Κατερίνα Θεοδωράκη, Μαριάνθη Ατσαλή, Φωτεινή Χατζάκη
- 13.50-14.00 **Προλαμβάνουμε και... παίζοντας πιγκ πογκ**
Παύλος Ποτουρίδης
- 14.00-14.30 **Μη φαρμακευτικές παρεμβάσεις για ασθενείς με Alzheimer: Ψυχοπαιδαγωγική Μεθοδολογία της Μουσικοθεραπείας για Περιθάλποντες**
Motto: ΑΝΟΙΑ και ΘΕΡΑΠΕΙΑ, με ΡΥΘΜΟ και ΜΕΛΩΔΙΑ!
Κώστας Ζαχαρενάκης
- Συλλογή Ερωτηματολογίων
- 14.00 **Κλείσιμο**

ΤΙΤΛΟΙ ΟΜΙΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΩΝ

Ανδρέατου Κατερίνα, Κοιν. Λειτουργός Γηροκομείου Ηρακλείου, Msc στην εκπαίδευση ενηλίκων
Συνεργάτις ΤΕΙ Ηρακλείου Τμήμα Κοιν. Εργασίας

Ανδρουλάκη Ζαχαρένια, Καθηγήτρια Νοσηλευτικής ΤΕΙ Κρήτης, **μέλος Επ. Επιτροπής ΑΛΛΗΛΕΓΥΗΣ**

Αστρινάκη Ειρήνη, Νοσηλεύτρια Επιτήρησης λοιμώξεων ΠΑΓΝΗ

Ατσαλή Μαριάνθη, Εκπαιδευτικός, **συνεργάτις και μέλος «καφέ Alzheimer»**

Βγόντζας Αλέξανδρος, Καθηγητής Ψυχιατρικής, Δ/ντής Ψυχιατρικής Κλινικής Πανεπιστημίου Κρήτης, **συνεργάτης και μέλος ΑΛΛΗΛΕΓΥΗΣ**

Γίκας Αχιλλέας, Καθηγητής Παθολογίας, Διευθυντής Παθολογικής Κλινικής Παν/μίου Κρήτης

Γουδέβενος Γεώργιος, Δρ. Οστεοπαθητικός και Φυσικοθεραπευτής
Επιστ. Συνεργάτης Παν/κής Ορθοπαιδικής Κλινικής Παν.μίου Κρήτης

Γρινάκης Ευάγγελος, Ψυχίατρος, **μέλος Επ. Επιτροπής ΑΛΛΗΛΕΓΥΗΣ**

Δετοράκη Μαίρη, Ξεναγός, **μέλος Δ.Σ. ΑΛΛΗΛΕΓΥΗΣ**

Ελευθεράκη-Σακελλαρίου Εύα, τ. Εκπαιδευτρια Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού,
Γεν. Γραμματέας Δ.Σ. ΑΛΛΗΛΕΓΥΗΣ

Επιτροπάκης Σπυρίδων, Προϊστάμενος Διεύθυνσης Κοινωνικής Πρόνοιας
Περιφέρειας Κρήτης

Ζαγανάς Ιωάννης, Επικ. Καθηγητής Νευρολογίας Παν/μίου Κρήτης,
μέλος Επ. Επιτροπής ΑΛΛΗΛΕΓΥΗΣ

Ζαχαρενάκης Κώστας, πρ. Καθ. Ψυχοπαιδαγωγικής Π.Κ. & ΤΕΙ
Μουσικο-Ψυχοθεραπευτής, **μέλος Επ. Επιτροπής ΑΛΛΗΛΕΓΥΗΣ**

Ζουραράκη Χρύσα, Ψυχολόγος, MSc Υποψήφια Διδάκτωρ Ψυχολογίας,
Πανεπιστημίου Κρήτης, **συνεργάτις και μέλος ΑΛΛΗΛΕΓΥΗΣ**

Θεοδωράκης Γιάννης, Πολ. Μηχανικός, **μέλος Δ.Σ. ΑΛΛΗΛΕΓΥΗΣ**

Θεοδωράκη Κατερίνα, Ψυχολόγος, **υπεύθυνη «καφέ Alzheimer»**

Ιατράκη Ελίζα, Ψυχολόγος/ Κοινωνική Λειτουργός,
ΜΡΗ Πανεπιστήμιο Κρήτης, Υποψήφια PhD Πανεπιστημίου Κρήτης,
μέλος Επ. Επιτροπής ΑΛΛΗΛΕΓΥΗΣ

Καλαϊτζάκη Αργυρούλα, Επικ. Καθηγήτρια Κλιν. Ψυχολογίας
Δ/ντρια Εργ. Διεπ. Προσέγγισης Βελτίωσης ποιότητας ζωής
Τμήμα Κοιν. Εργασίας ΤΕΙ Κρήτης

Κλεισιάρης Χρήστος, Επικ. Καθηγητής Νοσηλευτικής Πρωτοβάθμιας & Οικιακής
Φροντίδας, Τμήμα Νοσηλευτικής ΤΕΙ Κρήτης

ΤΙΤΛΟΙ ΟΜΙΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΩΝ

Καραταράκη Μαρία, Κλινική Ψυχολόγος DPsych, Επιστημονική Συνεργάτης Ψυχιατρικού Τομέα ΠαΓΝΗ

Καψωριτάκη Νικολέτα, Διατολόγος- Διατροφολόγος, **συνεργάτις και μέλος ΑΛΛΗΛΕΓΥΗΣ**

Κορτσιδάκη Ιωάννα, Επισκέπτρια Δημόσιας και κοινωνικής υγιεινής
Πρόεδρος Δ.Σ. Εταιρείας Ν. Alzheimer και συναφών διαταραχών Ν. Ηρακλείου «Αλληλεγγύη»

Κουκούλη Σοφία, Επίκ. Καθηγήτρια Κοινωνικής Πολιτικής
Τμήμα Κοινωνικής Εργασίας ΤΕΙ Κρήτης

Λιλίτσης Χαράλαμπος, Ιατροδικαστής, Ιατροδικαστική Υπηρεσία Κρήτης, Υπουργείο Δικαιοσύνης Διαφάνειας και Ανθρωπίνων δικαιωμάτων

Λιονής Χρήστος, Καθηγητής Γενικής Ιατρικής και Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας,
Διευθυντής Κλινικής Κοινωνικής Οικογενειακής Ιατρικής Πανεπιστημίου Κρήτης,
συνεργάτης και μέλος ΑΛΛΗΛΕΓΥΗΣ

Μανιώρου Κάλια, Ψυχολόγος, **συνεργάτις και μέλος ΑΛΛΗΛΕΓΥΗΣ**

Μαρκάκη Αναστασία, Επίκουρη Καθηγήτρια Κλινικής Διατροφής, Τμήμα Διατροφής-
Διατολογίας, ΤΕΙ Κρήτης

Μεσσαριτάκη Αργυρή, Νοσηλεύτρια Επιτήρησης λοιμώξεων ΠΑΓΝΗ

Μήτσιας Παναγιώτης, Καθηγητής Νευρολογίας, Διευθυντής Νευρολογικής Κλινικής
Πανεπιστημίου Κρήτης, **συνεργάτης και μέλος ΑΛΛΗΛΕΓΥΗΣ**

Μπαρμπουνάκης Εμμανουήλ, Ιατρός Παθολόγος, Διευθυντής ΕΣΥ Παθολογικής Κλινικής
ΠΑΓΝΗ

Παναγιωτάκης Γεώργιος, Κοινωνικός Λειτουργός - ΚΑΠΗ Κραουσώνα
Υποψ. Διδάκτωρ Σχολής Επιστ. Αγωγής, Πανεπιστημίου Frederick, Κύπρου

Παναγιωτάκης Συμεών, Παθολόγος - Γηρύατρος, Επιμελητής Παθολογικής Κλινικής ΠΑΓΝΗ,
Αντιπρόεδρος Δ.Σ. ΑΛΛΗΛΕΓΥΗΣ

Παπαστεφανάκης Εμμανουήλ, Ψυχολόγος, MSc Κλινικής Ψυχολογίας, Υποψήφιος Διδάκτωρ
Νευροψυχολογίας Πανεπιστημίου Κρήτης, **συνεργάτης και μέλος ΑΛΛΗΛΕΓΥΗΣ**

Πατεράκης Στέφανος, Καθηγητής Φυσικοθεραπείας, **συνεργάτης και μέλος ΑΛΛΗΛΕΓΥΗΣ**

Ποτουρίδης Παύλος, Καθηγητής Φυσικής Αγωγής, **συνεργάτης και μέλος ΑΛΛΗΛΕΓΥΗΣ**

Σαμπροβαλάκη Εύα, Καθηγήτρια Φυσικής Αγωγής, **συνεργάτις και μέλος ΑΛΛΗΛΕΓΥΗΣ**

Στεφανουδάκη Γεωργία, Τελεόφοιτη φοιτήτρια Τμήματος Διατροφής - Διατολογίας, ΤΕΙ Κρήτης

Σίμος Παναγιώτης, Καθηγητής Νευροψυχολογίας Πανεπιστημίου Κρήτης,
συνεργάτης και μέλος ΑΛΛΗΛΕΓΥΗΣ

M.G. Sirimarco-Βρέντζου, Κοινωνιολόγος, **συνεργάτις και μέλος ΑΛΛΗΛΕΓΥΗΣ**

Χατζάκη Φωτεινή, Εκπαιδευτικός, **συνεργάτις και μέλος «καφέ Alzheimer»**

Χναράκη Ευαγγελία, MA - Κοινωνική Λειτουργός "Βοήθεια στο σπίτι" Κραουσώνα

Χαλκιαδάκη Άννα, Τελεόφοιτη φοιτήτρια Τμήματος Διατροφής - Διατολογίας, ΤΕΙ Κρήτης

Υπό την Αιγίδα:

Περιφέρεια Κρήτης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
7^η ΥΠΕΚΟΜΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

ΔΗΜΟΣ
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Με την συνεργασία:

**της Ιατρικής Σχολής Π.Κ.
και Τ.Ε.Ι. Κρήτης**